

Stavby komunitních center (ve venkovském prostředí) v ČR

autor: Ing. arch. Vanda Martínková

školitelka: prof. Ing. arch. Irena Šestáková/ 15118 Ústav nauky o budovách

téma: Stavby pro sociální služby na venkově

obor: Architektura, teorie a tvorba

Doktorandský workshop
Týden vědy a výzkumu 2021

Obsah

- 1) úvod
- 2) cíl
- 3) hypotéza
- 4) výzkumné otázky
- 5) metodika
- 6) vybrané objekty
- 7) literatura

Úvod

Práce má prozkoumat objekty komunitních center ve venkovském prostředí v ČR. Analýza stávajících objektů, by měla definovat typologii těchto staveb a určit vhodné přístupy k jejich projektování.

Komunitní centrum - obecně

je zařízení sloužící ke konání nejrůznějších aktivit (kulturních, vzdělávacích nebo tělovýchovných) pro určitou komunitu anebo k poskytování sociálních služeb zejména sociálně vyloučeným osobám.

je to veřejné místo, kde se členové komunity scházejí a shromažďují. Vytváří se prostor pro sociální podporu, skupinové aktivity, sdílení a poskytování informací jak pro komunitu, tak pro širokou veřejnost. Tato centra jsou oficiálně vytvářena pro skupiny, které něco společného sdílí, ať už je to náboženské vyznání, koníček, věk, vzdělání, zdravotní stav nebo jen příslušnost k určité obci či městu.

Cíl

Cílem disertační práce je na základě zkoumání a analýzy stávajících staveb komunitních center na území ČR, definovat vhodné přístupy k jejich projektování.

Hypotéza

- 1) Podoba komunitního centra vychází z potřeb lidí dané komunity/oblasti.
- 2) Dobře rekonstruované objekty sloužící původně jiným účelům dosahují stejných kvalit jako novostavby.

Výzkumné otázky

- 1) Jak jednotlivé typy komunitních center fungují/jaké aktivity nejčastěji provozují?
- 2) Mají odlišné funkční náplně komunitních center vliv na jejich podobu?
- 3) Je rozdíl v prostorové kvalitě novostaveb, oproti historickým, rekonstruovaným objektům, které měli původně jinou funkci využití?

Metodika

Vyhledání komunitních center na území ČR a vytvoření jejich databáze. Z celého seznamu bude dále u vybraných objektů provedena rozšířená analýza.

- 1) stavby budou posuzovány ve dvou měřítcích
  - a) urbánní celek
  - b) dům

A) urbánní celek

- 1) poloha v rámci státu (město/ vesnice)
- 2) poloha v rámci sídla
- 3) typ zástavby
- 4) vazba na veřejný prostor

B) dům

- 1) funkční náplň
- 2) typologie – typ, forma, dispozice (vazba na veřejný prostor)
- 3) architektonicko-stavební řešení
- 4) konverze / novostavba
- 5) interiér (vybavení, barevnost, bezbariérovost)

DŮM/ Třídění staveb podle funkční náplně

1) Společenská komunitní centra

objekty vytvářející společenské centrum určitého místa, které nabízejí prostor pro setkávání. Tato centra jsou primárně vytvářena pro skupiny, které něco společného sdílí, ať už je to náboženské vyznání, koníček, věk, vzdělání nebo jen příslušnost k určité obci či městu. Takovou funkci pak může za určitých předpokladů klidně plnit knihovna, škola, spolkový dům, ba dokonce i kulturní dům.

2) Komunitní centra poskytující sociální služby

Jedná se o veřejná víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku. Pro dosažení těchto cílů je v zařízení poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb, minimálně základní sociální poradenství, sociální služba v ambulantní a terénní formě se zaměřením na řešení nepříznivé sociální situace a sociální začleňování.

3) Polyfunkční komunitní centra

je tomu stejně jako u komunitního centra poskytující sociální službu, ale je dána podmínka, že se nesmí jednat o zařízení v pobytové formě a zároveň musí nabízet více služeb nebo alespoň zázemí pro ně. Tato zařízení musejí kombinovat kulturní/vzdělávací funkci, environmentální služby a podpora jejich využití, sociální služby a služby spojené s volnočasovými aktivitami.

Komunitní centra na území ČR

Dotační program IROP v ČR (2014-2021):

286 komunitních center z toho polyfunkčních je **8**.

Na vesnici (do 2000 obyvatel)

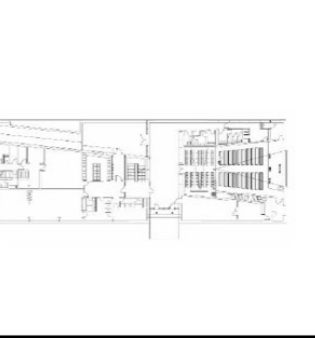

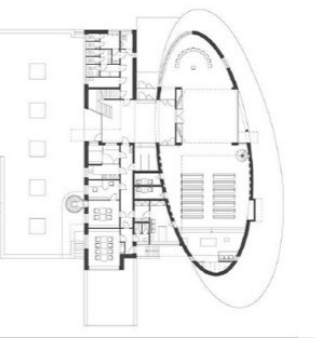

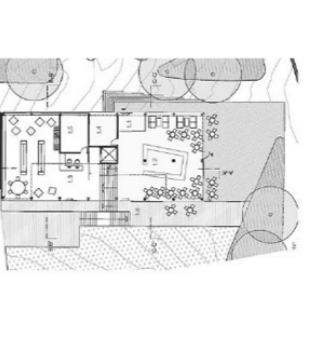

109 (z 286) **komunitních center** z toho polyfunkčních je **5** (z 8).

název / foto	poč. ob.	funkce	služby	novostavba/rekonstrukce	architekt
1 Komunitní centrum Opatovice 	87	společenské komunitní centrum	klubovna / taneční sál	rekonstrukce(konverze)	Rusina Frei architekti
2 Komunitní centrum Židlochovice 	3 562	komunitní centrum	soc. poradenství/ sál	novostavba/rekonstrukce	JURA ET CONSORTES
3 Polyfunkční komunitní centrum Skalice 	612	polyfunkční komunitní centrum	mix	rekonstrukce(konverze)	PAMREKO s.r.o., stavební firma
4 Polyfunkční komunitní centrum Pavučina, Hustopeče 	5 746	polyfunkční komunitní centrum	mix	novostavba	

5 KOMUNITNÍ CENTRUM VŠICHNI SPOLU, Ostrava Poruba	66 603	komunitní centrum	soc. porad./komunitní zahrada	novostavba	PROJEKTSTUDIO EUCZ, s.r.o.
6 Komunitní centrum Dřevák, Líbeznice	3056	společenské komunitní centrum	klubovna / sál / tělocvična	novostavba	Atelier M1 architekti s.r.o.
7 Komunitní centrum Máj, České Budějovice	93 984	komunitní centrum	soc.sl. Děti	novostavba	SLLA Architects
8 Komunitní centrum Plechárna, Černý most, Praha	24 427	společenské komunitní centrum	kom, zahrada / skatepark	rekonstrukce(konverze)	Prostora architekti + Edit

9	Komunitní centrum Mírová, Mnichovo Hradiště	8 710	komunitní centrum	soc.sl. Děti / mládež, volnočas	novostavba	PROJEKTIL ARCHITEKTI
						
10	Komunitní centrum za Brumlovkou, Michle Praha	1 180	společenské komunitní centrum	sál / volnočas	novostavba	Aulík Fišer architekti
						
11	Komunitní centrum sv. Prokopa, Stodůlky Praha	59 742	komunitní centrum	farnost / poradna	novostavba	Jiran Kohout architekti
						
12	Komunitní centrum H55, Hloubětín Praha	887	společenské komunitní centrum	volnočas	novostavba	Jsme architekti
						
13	centrum Fabrika, Svitavy	16 892	polyfunkční komunitní centrum	klub senioru/ soc.sl. Sál	rekonstrukce(konverze)	Ing. arch. Roman Svojanovský
						

Literatura

KOMUNITNÍ/SOCIÁLNÍ PRÁCE

- MATOUŠEK, O. a kol. Sociální práce v praxi : specifika různých cílových skupin a práce s nimi. Vyd. 1. Praha : Portál, 2005. 352 s. ISBN 80-7367-002-X.
- MATOUŠEK, O. a kol. Základy sociální práce. Vyd. 1. Praha: Portál. 2001, 309 s. ISBN 80-7178-473-7.
- GOJOVÁ, Alice. Teorie a modely komunitní práce. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, 2006. 115 s. ISBN 80-736-8154-4.
- CHYTIL, Oldřich. 2002. Sociální politika a sociální práce v České republice. In: GOJOVÁ, Alice. Teorie a modely komunitní práce. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, 2006. 115 s. ISBN 80-736-8154-4.
- NOVÁK, Tomáš, Etel SMÉKALOVÁ a Marek LAUERMANN. Standardy kvality sociálních služeb v komunitních centrech. 1. vyd. Praha: Nová škola, 2005, 65 s. ISBN 80-903-6312-1.
- NOVOTNÁ, Věra a Věra SCHIMMERLINGOVÁ. Sociální práce, její vývoj a metodické postupy. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1992, 128 s. ISBN 80-706-6483-5.
- POPPLE, Keith. 1995. Analysing community work: its theory and practice. In: GOJOVÁ, Alice. Teorie a modely komunitní práce. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, 2006. 115 s. ISBN 80-736-8154-4.
- SMITH, R. F. 1995. Settlements and Neighborhood Centers. In: KIRST-ASHMAN, Karen Kay a Grafton H HULL. Generalist practice with organizations. Vyd. 4. Belmont: CA: Brooks/Cole Cengage Learning, c2009, 587 s. ISBN 9780495507154
- PILÁT, Miroslav. Komunitní plánování sociálních služeb v současné teorii a praxi. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0932-4.

ARCHITEKTURA

- BEIJING, Ifengspace. Architectural Design for Contemporary Community Center, Vyd. 9 J, 2013, 240 s. ISBN 978-7-214-09008-9.
- GARCI, Santiago Gonzalez. .Community Centre Designe ,Vyd. Design Media Publishing (UK) Limited; Sew edition, 224 s. ISBN 9789881566447
- HANIFAN, Lyda Judson. The Community Center, Vyd. Hardpress Publishing, 2012, 234 S. ISBN 978-1290593991
- FATIMA, Afrah. Sports and community recreation center: A design development process, Vyd. LAP Lambert Academic Publishing, 2018, 140 s. ISBN 6139838436
- MARTOVITSKAYA, Anna. Speech 21: community centre, Vyd. JOVIS; Bilingual edition, 2019, 272 s. ISBN 978-3868598483
- ŠESTÁKOVÁ, Irena. Architektura staveb pro sociální služby: Architecture of buildings for social services. V Praze: České vysoké učení technické, 2013. ISBN 978-80-01-05402-4.
- HEČKOVÁ, Michaela. Možnosti vesnice: portréty architektonické proměny českého venkova. Ilustroval Matěj CHABERA. Praha: Meziměsto, 2021. ISBN 978-80-270-9281-9.

Děkuji za pozornost!